

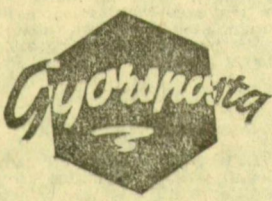
Az Etelka soriak panasza

Tizenhárom írták alá az Etelka soron lakók közül azt a levelet, amelyben lapunk egy még 1967-ben közölt cikkére is hivatkoznak. Már akkor szóvá tettük

ugyanis panasukat az Etelka sor, Kereszt utca előtt keletkezett „mester-séges tó” ügyében. A felsővárosi sportpálya építése során 1966-ban

a terep feltöltésére kitermelt föld helyét maradt gödör vízzel télt meg, azóta a környékeliek a szemetet is oda hordják. S a lakók hiába járnak az MHSZ-hez —, amely a gödört csinálta —, a kerületi tanácshoz, a helyzetten senki sem hajlandó változtatni.

A II. kerületi tanács építési, közlekedési osztályán érdeklődésünkre közölték, hogy a kérdéses helyen a szemétkerakást megtiltották, és felelősségre vonják, aki

a tiltalmat megszegi. A tó, illetve a gödör megszüntetése és az egész terület rendezése az Etelka sor, Kereszt utcai, a Csillag térig épít-

tendő út készítésével véglegesen megoldódik. Az út-építéssel egyidőben az Etelka sor mellett, a SZEOL-pálya mögött általános területrendezésre és autóparkoló építésére is sor kerül. Az út építését a városgazdálkodási vállalat hamarosan megkezdi.

Nem tűnt el a turo

A múlt hét végén hirdette meg és mutatta be néhány élelmiszerüzletben a félzsíros krémtúrót, új termékét a tejpar. A negyedkilós, alumínium fóliába csomagolt áruknak nagy keletje volt Szegeden. *Teimel György* (Odessa XVI. épület) olvasónk bosszankodó levelet írt, hogy az új turo már a bemutatón és közvetlen utána hiánycikké vált.

A Csongrád megyei Tejipari Vállalat a székesfehérvári, nemrég termelésbe állított úmból szállítja a félzsíros krémtúrót. Azért

mutatta be fogyasztóinak, hogy megismerjék, megkedveljék, mert amikor a szegedi tejüzem munkába kezd, a fehérvárral azonos NDK-beli gépen itt is gyártani fogják. A bemutatóra valóban csak pár mázsa árut hoztak, de a kereslet láttán azóta már naponta 3-4 mázsa szállítanak az üzletke-be. Ha a kereskedelem ennél is többet rendel, a tejpar még többet hoz Székesfehérvárról. Egyébként a Szegeden üzembe helyező új gép majd 15 mázsa félzsíros krémtúrót gyárt naponta.

Miért nem bontják fel?

Tabányi György (Petres u. 3.) kifogásolja levelében, hogy a Marx téri MEK-pavilonban vásárolt üveges sörrel felbontatlan adják el, ugyanakkor az üdítőital tartalmazó üveget felbontják. Talán azt akarják, hogy minden sörfogyasztó zsebben hordja a bontót?

A MEK-pavilon eladói szabályosan cselekszenek, ha nem bontják fel az üveges sört. A kereskedelemre jogosító engedélyükön ugyanis az szerepel, hogy sört csak zárt

palackban, tehát nem ottani fogyasztásra árusíthatnak. Ugyanúgy, mint valamennyi élelmiszerüzlet. A bor, poharankénti árusítására a borkóstoló jelleg miatt van lehetőség, az üdítőital pedig főleg azonnali fogyasztás céljait szolgálja. A zöldséggyümölcs, illetve élelmiszerpavilon nem italbolt, nem vendéglő. Így tehát leveleirőnk bírálata éppen az említett üzlet dicséretére válik.

Kórház a vietnami nőknek

Erdei Lászlóné a járási nőtanács ülésén

A szegedi járási tanács épületében tartotta tegnap kibővített ülését a járási nőtanács. Ezen részt vettek a nőszervezetek vezetőin kívül a községi tanácsok női függetlenített vezetői és a termelészövetkezetek női funkcionáriusai is. Az ülésen megjelent *Erdei Lászlóné*, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöke. Ott volt *Szabó Lajos*, az MSZMP Szeged járási bizottságának osztályvezetője és a Csongrád és a Bács-Kiskun megyei nőtanács elnöke.

Csejtei Istvánné, a szegedi járási nőtanács elnökének megnyitói szavai után *Erdei Lászlóné* számolt be a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség Helsinkiben megtartott VI. kongresszusáról, és köszönetét fejezte ki a Csongrád megyei és a szegedi járási nőszervezeteknek azért,

hogy a vietnamiak megsegítésére meleg takarók készítését vállalták, és ebben a társadalmi munkában példát mutattak. Bejelentette a kongresszus határozatát, hogy a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség egy, a Vietnami Demokratikus Köztársaságban építendő olyan kórház létrehozását vállalta, amelyben az anyák és a nők háború okozta betegségeit, sérüléseit fogják gyógyítani. A kórház létesítéséhez a magyar nők is hozzájárulnak.

Az ülés második részében *Bodó Istvánné*, a szegedi járási nőtanács titkára a nők társadalmi helyzetéről tartott előadást, amelynek vitájában sokan részt vettek. A járási nőtanács ülésével a nőmozgalmi vezetők hétfő óta tartó tanácskozása véget ért.

A főváros adataiból

A Fővárosi Tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén értékelte a szakigazgatási szervek és a tanácsai vállalatok első félévi gazdasági munkáját.

A fővárosban ez év első felében az iparban, az építőiparban és a belkereskedelemben összesen 897 ezer munkavállaló dolgozott, 2,4 százalékkal több, mint az előző év azonos időszakában. Főleg a belkereskedelemben nőtt a létszám, de az építőipar munkaerő-gondjai érezhetően enyhültek.

A legnagyobb fővárosi beruházások közül a metró Népstadion és Baross téri állomásain a belsőépítési munkák nagyrészt befejeződtek, az Astoria, a Blaha Lujza téri és a Deák téri állomásokon a burkolási munkák tartanak, több állomáson felszerelték már a mozgólepcsőt is. Befejeződött a Kossuth téri mélyállomás kiépítése, a Batthyány téri és a Moszkva téri állomás most készül.

A munkaerő-vándorlás tovább fokozódott az első felében. Az ezer munkásra jutó felvételek száma az állami iparban négy, az építőiparban hét százalékkal emelkedett.

A nyugdíjasok foglalkoztatása tovább emelkedik. A félév végén meghaladta a 17 ezret. Ez 26 százalékkal magasabb a múlt év első félévi arányánál. (MTI)

Piroska a Balatonnál

Ami kell a turistának

Görösös ágak képezik a falakat. A tetőt nádkévből hajigálták föléje, bizony elég hanyagul. Mintha kapkodtak volna a mesterek, nagy sietségekben borzasra hagyták ezt a régi magyar „épitőanyagot”. Itt is, ott is lelóg egy-egy nádszál, legyek masíroznak rajta, mesziről is látható nyomokat hagyva maguk után. A szélnek elég szabad bejárása — an ide, s nagyobb záporok után alighanem esővíz is csepeg a természetes padlatra. Az ajtók! Akkora rések vannak a félfák és a szárnyak között, hogy látható a kinti világ hervadó zöldje.

Fészer? Tehénistálló? Kocsiszín? Juhhodály? Szénapajta? Ūgyse találja ki senki. Ez a csodálatos alkotás a Pannónia Vendéglátó Vállalat előkelő Piroska csárdája a Balaton mellett, szemben a széplak-felsői vasútállomással.

Meghökkenő. Meghökkenő, még ha a fentebb elmondottakon kívül egyéb romantika is kapható itten. Stílszerű pirinkó asztalok vőldával, hozzávaló alacsony ülőkékkel, s az ülőkéket tarka kecskebőrök ékesítik. Aztán Miska-kancsók, csikósfigurák, használt bográcsok a tetőzetet tartó faragatlan ágásokra aggatva. De nem sorok fel minden kuruizumot, az olvasónak is van fantáziája. Talán csak annyit még, hogy a magashól jókora sonka csüng a vendégek feje fölé. Nem csalás, nem ámítás, valódi füstölt sonkáról van szó, madzaggal leereszthető, megtapintható és megszagolható.

Mellette piros paprikafüzér és több szál házikolbász himbálódzik. Hátha megkívánja valaki. Cigánymuzsika. S persze Piroska! Mert ezek után elképzelhetetlennek tartom, hogy ne Piroska névre hallgasson az a piros arccskájú, rámás csizmás, miniharangszoknyás, rövid lábú, vastag combú, de darázs derékú helyretutyutyu szőke kislány, aki a kiszolgálással fáradozik a közönség nem csekély megelégedésére.

A Pannónia vezérigazgatója, *Somogyi Jenő* szerint jó bolt ez nagyon. Egész nyáron valósággal tolongtak ide a külföldiek konvertibilis valutájukkal, vagy olyan forintokkal, amelyekért fontot, frankot, márkát, dollárt adtak cserébe. És „istenien érezték magukat” a Piroska csárdában, ahol huszonegy-néhány forintért már kaptak 10 deka paprikás szaloncukrot, s ha mélyebben nyúltak a zsebbe, akkor tokaji aszút is ihattak rá. A vezetők azért is fájlalják a közelgő őszt, mert a szellős csárdában máris megfogyatkozott a világos költekező, hálás vendég-sereg. Az utószezonban csökkeneni kellett az árakat is olyannyira, hogy az ide tévedt magyarok is kijönnek vele.

Hiába! Nekünk nincsenek zord hegycsúcsaink, csodálatos piramisaink, hosszú tengerpartjaink. Azt adjuk el, amink van: a karikás ostort, a pusztá pusztát, a marhagulyást, a délibábót, a Piroska csárdát. Vagyis a romantikát, amiért direkt hozzánk jön a külföldi turista.

mert ebben a tálalásban csak nálunk kaphatja meg.

S vendégeink boldogságáért miért ne tennénk meg többet is! Nádiban azért nem vagyunk éppen a legszegényebb ország, Piroskához hasonló csárdát pedig a soha rá nem érő építőipar nélkül is könnyen eszkbálhatunk.

F. N. I.

Vége az öntözési szezonnak

Az utóbbi hetekben nagy mennyiségű esőt kaptak a középtiszavidéki földek, ezért a szokottnál egy-két héttel korábban megkezdődött az öntözőgépek levonulása a Tiszáról. Megszüntette a vízszolgáltatást többek között a tiszapüspöki, a martfői, a tiszalökai vízkiviteli mű, és csökkentette készültségét a kiskörei, a tiszaböki és az örményesi telep is. Az igazgatóság vízmérlege szerint a nyáron 82 ezer hold öntözéséhez szolgáltatott vizet. A főművek 230 millió köbméter vizet emeltek át az öntözőcsatornába. A meteorológiai előrejelzés hosszú, száraz őszt jósol, ezért a vízkiviteli művek egy részét üzemen hagyják, hogy szükség esetén öntözést végezhesenek és a halastavakat feltölthesék.

Szegedi művészek

T. Nagy Irén

Tulajdonképpen szobrász. A budapesti *Iparművészeti Főiskolán Borsos Miklós* tanítványa volt, s nagy tiszszel fogadott diplomamunkája is egy embernyi nagyságú férfialakot mutat.

Aztán mégis odahagyta választott műfaját. *Intarziákat* kezdett készíteni. Hogy miért? Az önmagának is sokszor feltett kérdésre így válaszol *T. Nagy Irén*, a *Tömörkény Gimnázium* és *Szakközépiskola* művésztanára:

— Amikor elkerültem Budapestről, akkor kényyszerültem a műfajváltásra. A mintázáshoz, kőfaragáshoz idő kell, ez a munka teljesen leköti az embert. Az intarzia viszont megengedi, hogy alakíthatás közben mással is foglalkozzam. Ūgy is mondhatnám, hogy a faradarkák illesztgetése többször indítható. És azt is megmondom őszintén, hogy a szobrászkodás férfierőt kíván — nők csak nagyritkán győzik ezt a művészmunkát fizikummal.

— A mintázásról, kőfaragásról miért éppen az intarziára tért át?
— Már főiskolás koromban próbálkoztam ezzel a valójában csak most elterjedő művészeti ággal. Aztán amikor Szegedre kerültem, már tudatosan — *egyetlen* kifejezési módoként — kezdtem a „faképek” készítéséhez.

— Hogyan készül a művészi rangú intarzia?

— A legelső mozzanat mindig a vázlat. Férjemmel — aki a fehértői halgazdaságot vezeti — sokat kirándulunk, és én rendszerint minden utunkról valami továbbfejleszhető vázlatot ho-

zok haza. Aztán ez a vázlat érlelődik, új motívumokkal bővül, és amikor úgy tűnik, hogy minden részletében teljes, akkor elkészítem a méretmentes rajzát. Ezt kell aztán a tervező intézetekben használni, átlátszó *pauszpapírra* átmásolni, s e másolatot elkészíteni a hosszú órákon át összeválogatott lemezdarabokból.

— Lemezdarabok. Honnan szerezhető be az egy képhez szükséges százféle facikkely?

— Azt hiszem minden művészi munkánál nehezebb ez a gyűjtögetés. Idős asztalosok féltve őrzött deszkakincsei között, faraktárakban és még elsorolhatatlanul sok helyen kell kutatónom, hogy csak nagyjából is kedvem szerint komponálhassak.

— Milyen kompozíciók megvalósítására alkalmas a fa?

— Ebben a vonatkozásban nincsenek előre megfogalmazott tételek. Szerintem azonban a fa eredete, rostos anyaga, természetes színe feltétlenül determinál. Általában akkor jó egy intarzia, ha éppen ezekre a meglevő adottságokra épít, ha az intarzia készítője — mint azt Borsos Miklós tanította — az anyagban gondolkodik. Ennek megfelelően én egyrészt a *modern városképek* ábrázolásához használom fel a fát, másrészt különböző *geometrikus kompozíciókat* készítek.

— És a *Képcsarnok Vállalat* Kárász utcai kiállítótermében megrendezett önálló tárlatának *Virág* című képe?

— Valóban, ez a munkám az előbb említettekől eltérő kísérlet volt. Az volt a ter-

vem velem, hogy kipróbáljam, alkalmas-e az intarzia idődobbab témák, költőibb mondanivalók közvetítésére. — A kiállítás látogatói mondhatni, egyemberként igazolták, hogy alkalmas. Az újabb témák meghódításán kívül mi még a célja?

— Elsősorban az, hogy lehetőségeim szerint *elfogadtassam az intarziát, mint képzőművészeti műfaj*. Eddig ugyanis csak amolyan alkalmi vendégként jelentek meg munkáim a különböző tárlatokon, s tapasztalataim szerint hasonlóképp vállvonogatással fogadják más intarziakészítők jelentkezését is. Nálunk még mindig a táblakép az egyeduralgó! Ha valaki más anyagot használ, az már eleve gyanúsá válik.

— Hol láthatjuk legközelebb intarziáinak együttesét?

— Remélem, *Budapest*! Az építészeknek szeretnék ott bemutatkozni, mivel úgy gondolom, őket érdekelheti a legjobban ez az ugyancsak nagyon „anyagelvű” művészet. Az új épületek készítésénél is meghatározó szerepet játszik az önmaga törvényei szerint megjelenő anyag, ezért úgy gondolom, hogy értő közönségem lesz majd a kivitelezők és tervezők érdeklődő csoportja.

Mi pedig azt reméljük, hogy nemcsak a fővárosi építésznek figyelnek majd fel *T. Nagy Irén* intarziáira, hanem — a szegediek is. Itt készülnek ezek a remekbe metszett, csiszolt munkák a fehértői halgazdaság egyik aprócska szobájában. „Nálunk” is kellene végleges helyet találni számukra.

Akác László

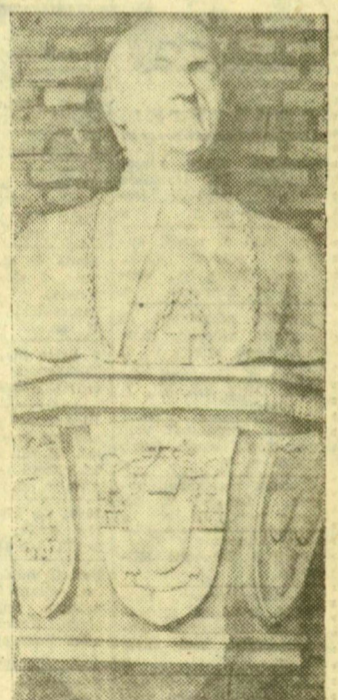
Fehér aszfalt

Szerdán a debreceni műszaki napok keretében *Radi János*, a Debreceni Közüti Építő Vállalat mérnöke tartott előadást az utépítésben használatos műanyagból. Mint elmondta, a Chemical Építő-vegyianyagokat Gyártó Vállalat debreceni kísérleti laboratóriuma — kooperációban a Debreceni Közüti Építő Vállalattal — műanyag felhasználásával új, hazánkban egyedülálló, hideg bedolgozásra alkalmas fehér aszfaltot állított elő. Debrecenben már két helyen használták útburkolati jelek készítésére, s a jövőben mindenütt ilyen anyagból alakítják ki az útburkolati jeleket. A műanyag alkalmazásával készült fehér aszfalt előnye, hogy nem zsugorodik.

Szegedi szobrai

Ipolyi Arnold (1828—1886)

(53.) *Történetíró, folklorista, művészettörténész volt Ipolyi Arnold*, Nagyvárad hajdani püspöke. Előbb a régi magyar hitvilágot kutatnia, majd a középkori művészettörténetben keresett témákat. Jelentős munkája népmese-gyűjteménye is. A szegedi panteonban látható portréját *Füredi Richárd* készítette.

CSÜTÖRTÖK,
1969. SZEPTEMBER 18.

DÉLMAGYARORSZÁG 5